

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 121

van **GUY D'HAESELEER**

datum: 10 januari 2022

aan **MATTHIAS DIEPENDAELE**

VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

Sociale huurders - Taalkennisvereiste

Met ingang van 1 november 2017 werd de taalbereidheid omgevormd tot een taalkennisvereiste van niveau A1 voor sociale huurders. Binnenkort zal dat taalniveau aangepast worden tot niveau A2. In een aantal gevallen kan de huurder een vrijstelling voor het basisniveau Nederlands verkrijgen: door een verklaring van uitgeleerdheid of door een medisch attest of bewijs waarin staat dat men door een ernstige ziekte, mentale of fysieke handicap het basisniveau Nederlands nooit kan halen. Tevens kan de huurder ook uitstel krijgen voor het behalen van het basisniveau: de opleiding Nederlands kon nog niet gestart worden of beëindigd worden (door het beroep, medische of persoonlijke redenen) of omdat er geen gepaste opleiding tijdig beschikbaar was.

Uit de cijfers van 2019 en 2020 die eerder opgevraagd zijn, bleek duidelijk dat er een gebrek aan opvolging van die voorwaarde was. De 100 ingebrekestellingen rond deze taalkennisvereiste waren afkomstig van 11 van de 80 sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) en de 44 sociale verhuurkantoren (SVK's) die in Vlaanderen actief zijn.

In zijn antwoord op mijn vragen om uitleg hieromtrent tijdens de commissievergadering Wonen van 25 maart 2021 en 20 mei 2021 gaf de minister aan dat hij mijn bezorgdheid en ongeduld hierover deelde. Zowel in de globo's als in een onderzoek ad hoc door een aangewezen toezichthouder zou onderzocht worden of bij de sociale verhuurders een procedure aanwezig is voor de opvolging van de taalkennisvereiste en of die procedure in de praktijk ook effectief nageleefd wordt. De resultaten van de afdeling Toezicht zouden eind 2021 verwacht worden. Het onderzoek ad hoc zou bij de 80 SHM's en de 44 SVK's en het Vlaams Woningfonds worden uitgevoerd.

1. Hoeveel ingebrekestellingen waren er in totaal in 2021? Hoeveel boetes werden in totaal opgelegd en voor welk bedrag? Hoeveel hebben effectief hun boete betaald?
2. Zijn alle opgelegde boetes uit 2019, 2020 en 2021 al betaald? Zo niet, wat zijn de volgende stappen die nog ondernomen moeten worden?
3. Bij welke SHM's werden de ingebrekestellingen in 2021 uitgeschreven?
4. Hoeveel sociale huurders kregen in 2019, 2020 en 2021 een vrijstelling of uitstel? Graag een opsplitsing naar de reden van vrijstelling of uitstel. Indien deze cijfers niet beschikbaar zijn, hoe zal de minister dan verzekeren dat ze in de toekomst wel beschikbaar zijn?
5. Kan de minister meer uitleg geven over de resultaten van het onderzoek ad hoc uitgevoerd door de dienst Toezicht? Kan hij daarbij een overzicht geven van de beschikbare cijfers, de genomen stappen en de resultaten van het onderzoek?

6. Wat bleek uit de eerste globo's die uitgevoerd werden in 2021 omtrent de taalkennisvereiste?
7. Welke conclusies trekt de minister uit de antwoorden op de voorafgaande vragen?
8. Zal de minister extra stappen ondernemen om de taalkennisvereiste beter te laten opvolgen? Zo ja, welke stappen zullen dit zijn? Zo niet, waarom niet?

ANTWOORD

op vraag nr. 121 van 10 januari 2022

van **GUY D'HAESELEER**

1. Voor 2021 zijn nog geen cijfers beschikbaar.
2. In 2019 kregen twaalf sociale huurders een boete van 50 of 100 euro opgelegd wegens inbreuk op de taalkennisvereiste. Tot op heden gingen zes huurders over tot volledige betaling van de boete en in een dossier werd de boete opgenomen in een collectieve schuldenregeling. Twee dossiers handelen over (intussen) vertrokken huurders en in een dossier werd de boete kwijtgescholden. De resterende 2 huurders ontvingen aanmaningen tot betaling.
In 2020 kregen 7 sociale huurders een boete opgelegd, waarvan 6 ten bedrage van 100 euro en 1 boete ten bedrage van 50 euro. Daarvan werden er ondertussen drie boetes betaald en werd een boete kwijtgescholden. De resterende 3 huurders ontvingen aanmaningen tot betaling.
Voor 2021 zijn nog geen cijfers beschikbaar.
De niet-betaling kan uiteindelijk leiden tot een gedwongen invordering via een gerechtsdeurwaarder zoals voorzien in artikel 6.51 VCW.
3. Voor 2021 zijn nog geen cijfers beschikbaar.
4. VMSW beschikt niet over de gevraagde gegevens. De VMSW werkt aan een centraal register waarin ook centraal huurdersinformatie verzameld zal worden en waarin informatie met de lokale software van de woonmaatschappijen zal worden uitgewisseld. Er zal een inventaris worden opgemaakt van welke beleidsrelevante gegevens kunnen worden opgenomen in het centrale systeem.
5. Het controleproject "taalkennisvereiste" werd in de loop van 2021 uitgevoerd bij 77 sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's), 48 sociale verhuurkantoren (SVK's) en het Vlaams Woningfonds (VWF). Teneinde na te gaan in welke mate deze 126 sociale woonactoren de wetgeving m.b.t. de taalkennisvereiste toepassen in de praktijk, werd een antwoord gezocht op volgende onderzoeksvragen:
 - Is er een procedure "taalkennisvereiste" in voege bij de actor, en is deze voldoende uitgeschreven?
 - Is de vermelding bij inschrijving (inschrijvingsformulier, bijhorende brochure) volledig en correct?
 - Is de vermelding op het inschrijvingsbewijs volledig en correct?
 - Wordt er een lijst bijgehouden van huurders die nog niet voldoen aan de taalkennisvereiste?
 - Wordt er correct opgevolgd na 1 jaar huur?

Op het einde van het controleproject is de belangrijkste conclusie dat meer dan 95% van de onderzochte sociale woonactoren over een voldoende uitgeschreven procedure beschikken, de juiste vermeldingen bij inschrijving en op het inschrijvingsbewijs weergeven, een lijst bijhouden van huurders die nog niet voldoen aan de taalkennisvereiste en dit opvolgen na 1 jaar huur.

Tijdens dit controleproject werd vastgesteld dat er bij een aantal sociale woonactoren een zekere terughoudendheid/drempel heerste om huurders die na 1 jaar niet voldoen aan de taalkennisvereiste door te geven aan de Afdeling Toezicht. Vaak bleef men

afwachten in de hoop dat de situatie vanzelf opgelost geraakte of bleef men soms te gemakkelijk uitstel geven. Ook de aanpak van het brede scala aan medische attesten dat door de sociale woonactoren (soms onterecht) aanvaard wordt als permanente vrijstelling, verdient blijvende aandacht. Tenslotte is het van primordiaal belang dat de sociale woonactoren toegang hebben tot correcte informatie in de beschikbare databanken, zoals de KBI. Dit is essentieel om de wetgeving correct te kunnen toepassen.

Het eindverslag van dit toezichtsproject is sinds begin dit jaar beschikbaar op de website van Wonen-Vlaanderen.

6. Het aspect 'controle taalkennisvereiste' werd uiteindelijk niet opgenomen in de globo's uitgevoerd in 2021, teneinde dubbel werk te vermijden.

7-8. Met dit controleproject werd alvast een eerste basis gelegd om de bewustwording in de sector van het belang van een correcte opvolging van de taalkennisvereiste te bewerkstelligen en te verhogen. Dit blijkt duidelijk uit de cijfers. De meeste sociale woonactoren beschikken vandaag reeds over een procedure (inclusief aangepast inschrijvingsformulier, inschrijvingsbewijs en monitoringinstrument) en Toezicht stelt vast dat er sinds de toezichtronde al veel meer dossiers worden overgemaakt.

Ik zal samen met de VMSW verder werken aan verhoogde aandacht van de sector voor de correcte opvolging van deze huurdersverplichting.